

Родителското отчуждение като насилие над деца и домашно насилие

Форма на емоционална агресия и интимен тероризъм.

Публикувано януари 10, 2019 | Рецензия от Девън Фрай

ОСНОВИТЕ

- Какво е родителско отчуждение?

Две нови статии – "Родителско отчуждаващо поведение: непризната форма на домашно насилие" (Harman, Kruk, & Hines, 2018), появяващи се в *Psychological Bulletin*, и "Родителското отчуждение като форма на емоционално насилие над деца: текущо състояние на знанието и бъдещи насоки за изследване" (Kruk, 2018), появяващи се в *Family Science Review* – се стремят да хвърлят светлина върху най-новите изследвания, отнасящи се до родителското отчуждение като насилие над деца и домашно насилие и като форма на човешка емоционална агресия.

За да възникнат насилие и злоупотреба, трябва да са изпълнени две условия: трябва да има значителна човешка травма и тя трябва да е резултат от човешко действие. Родителското отчуждение отговаря на това определение по отношение както на насилието над деца, така и на партньора. Два елемента, които са централни за родителското отчуждение като форма на емоционална човешка агресия и злоупотреба, са поведението на извършителя и ефектите от това поведение върху жертвите.

Статиите описват основните елементи на родителското отчуждение като форма на насилие над деца и семейно насилие и специфична, сложна форма на враждебна (необмислена и непланирана) или инструментална (умишлена и предназначена да навреди) човешка агресия. Родителското отчуждение се проявява чрез нежелание или отказ на детето да има връзка с родител по нелогични, неверни или преувеличени причини. Това е резултат от дългосрочната употреба на различни агресивни поведения, които увреждат, увреждат и разрушават връзката между детето и другия родител. Целевият родител е демонизиран и подкопан като родител, достоен за любовта и вниманието на детето.

Родителското отчуждаващо поведение лежи в континуум от леки и фини форми на злословие до по-тежки форми на агресия и принудителен контрол, които могат да доведат до пълно отхвърляне и отказ на детето от контакт с целевия родител. Те също така обхващат диапазона от изолирани събития до продължаващ модел на злоупотреба, насочен към целевия родител.

Няма различия между половете по отношение на това кой е извършителят и кой е обект на родителско отчуждение. Статутът на попечителство обаче е силен показател за това кой е вероятно да отчужди детето от родител. Попечителството и законното притежание на дете са плодородна почва за родителите-насилници да действат по желание срещу родителя, а свидетелството на такива актове на насилие от страна на деца представлява сериозна форма на емоционално насилие над деца.

Публикуването на двете статии, които преди това не са били признати за отделна форма на насилие, сигнализират за промяна в психологическата наука към идентифицирането и

категоризирането на родителското отчуждение като форма както на насилие над деца, така и на семейно насилие. Това е важен отговор на научното откритие, че родителското отчуждение е по-разпространено и вредно, отколкото обикновено се предполага, засягайки милиони деца и родители по целия свят.

Като се има предвид предишната липса на признаване на отчуждението и отричането на явлението от страна на много специалисти по право и психично здраве, тези статии предоставят призив за действие за разработване и тестване на ефективни образователни, психични и правни интервенции за предотвратяване и смекчаване на ефектите от родителското отчуждение като форма на интимен тероризъм.

И двете статии предоставят изчерпателен преглед на литературата и обзор на изследванията, свързани с поведението на отчуждаващите родители и въздействието на това поведение върху децата и целевите родители. Отчуждаващото поведение и въздействия се измерват чрез настоящите обществени здравни и правни дефиниции за насилие над деца и семейно насилие, а статиите предоставят индекс на родителското отчуждаващо поведение (класификация на насилственото поведение на извършителите) и категоризация на ефектите на родителското отчуждение върху децата жертви и целевите родители.

Накрая се обсъждат последиците за политиката и практиката както в правната, така и в областта на психичното здраве, включително стратегии за превенция и лечение. Статиите предоставят изчерпателен преглед на родителското отчуждение по отношение на идентификацията, етиологията и интервенцията.

В допълнение, статиите обсъждат промяната на парадигмата, която се случва в превенцията и интервенцията на родителското отчуждение, изследват практическите последици за специалистите по психично здраве и разглеждат професионалните недоразумения – на първо място, широко разпространеното схващане, че много случаи на родителско отчуждение не са нищо друго освен самоотчуждение, като жертвите са отговорни за собствената си съдба. Това означава, че действията на отчуждаващия родител са по вина на родителя, който е насочен, и са пример за професионално обвиняване на жертвата.

Интервенциите, които се стремят да променят поведението на набеязания/жертвен родител, са равностойни само на третиране на жертва на насилие, докато на извършителя на насилственото действие е позволено да продължи да действа агресивно и да злоупотребява с власт в семейната динамика. Обвиняването и лечението на жертвите само по себе си не е решението.

Заклучаваме, че е неетична практика да се игнорира родителското отчуждение като форма на насилие над деца и семейно насилие. Намаляването на тежките и значителни вреди за децата, родителите и членовете на семейството, причинени от родителското отчуждение, следва да остане основният фокус на професионалната намеса. Спирането на родителското отчуждаващо поведение е наложително за насърчаване на най-добрия интерес на децата и здравето на семействата.

Родителското отчуждение като форма на семейно насилие и насилие над деца изисква широк спектър от интервенции: отговор за закрила на детето, като се отчитат нуждите от безопасност

на засегнатото дете; събиране на семейството между детето и целевия родител, фокус на програмите за събиране на семейството; предоставяне на семейна [терапия](#) и набор от евтини и достъпни терапевтични възможности; и правоприлагане, тъй като семейното насилие също е форма на престъпно поведение и изисква наказателноправен отговор.

Публикуването на тези статии в *Psychological Bulletin* и *Family Science Review*, както и неотдавнашната публикация на von Boch-Galhau (2018), сигнализира за голям напредък в нашето колективно разбиране за родителското отчуждение – не само като широко разпространено явление, което се нуждае от по-голямо внимание от страна на психологическата общност, но и като сериозна форма на насилие над деца и семейно насилие, което изисква спешен отговор на най-високите нива на професионалисти практика и социално-правна политика.